

Ушканенко М.П.

магістрант;

Адамовська В.С.

*кандидат економічних наук, доцент,
Криворізький національний університет*

ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ З ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Однією з основних ознак демократичного суспільства є участь територіальних громад в управлінських процесах. Подальший розвиток України як правової, демократичної та соціальної держави неможливо уявити без тісної співпраці та взаємодії держави з громадським суспільством. Слід підкреслити, що ст. 299 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони присвячена інститутам громадського суспільства, а саме вона визначає створення Дорадчої групи, яка складається з незалежних представницьких громадських організацій, в яких об'єктивно представлені організації роботодавців та працівників, неурядові організації та інші заінтересовані сторони [1]. Це дає підставу стверджувати, що Україна поступово переймає позитивний досвід демократичних держав світу відносно того, що саме суспільна участь сприяє більшій ефективності державного управління, відкритості та прозорості діяльності державних органів, підвищує рівень довіри громадян до влади.

Держане управління здійснюється через органи держави та органи місцевого самоврядування, які, в свою чергу, є взаємодіючими структурами, що забезпечують найбільш доцільний рівень упорядкування суспільних відносин та забезпечення функціонування суспільства як певним чином організованої соціальної системи.

Місцеве самоврядування в Україні – це гарантоване державою право та реальна здатність територіальної громади – жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища, міста – самостійно або під відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України [2].

Як інститут громадянського суспільства, місцеве самоврядування [4]:

- має децентралізований управлінський характер, оскільки не передбачає наявності ієрархічної структури;
- здійснює публічну владу на певній територіальній одиниці з метою прийняття та реалізації рішень місцевого характеру;
- є інститутом народовладдя, що забезпечує реалізацію питань місцевого значення самим суб'єктом самоврядування;
- здійснюється представниками населення, що мешкає на певній території, які обираються;

– є самостійним Інститутом, що організаційно відокремлений від державних структур і має недержавний характер;

– несе відповідальність за свою діяльність перед населенням і державою у разі невиконання чи порушення повноважень.

Слід зазначити, що діюче законодавство України наводить наступне визначення громадського об'єднання як добровільного об'єднання фізичних осіб та/або юридичних осіб приватного права для здійснення та захисту прав і свобод, задоволення суспільних, зокрема, економічних, соціальних, культурних, екологічних, та інших інтересів [3].

Громадська організація – це громадське об'єднання, засновниками та членами (учасниками) якого є фізичні особи [3].

Зазвичай метою створення та діяльності громадської організації є всебічне задоволення та захист соціальних, економічних, творчих та інших спільних інтересів членів організації. Аналізуючи діяльність органів місцевого самоврядування та громадських організацій, можна дійти висновку, що в своїй діяльності вони прагнуть досягти однакових цілей. Відмінність полягає в кількості суб'єктів, на які розповсюджуються їх повноваження. Так, діяльність органів місцевого самоврядування поширюється на певну територіальну громаду, а в громадській організації – лише на членів організації, яких об'єднав спільний інтерес.

У зв'язку зі стрімким підвищенням рівня і динаміки громадської самоорганізації, важливим на сьогоднішній день є правильна організація співпраці між органами місцевого самоврядування – як владно-управлінським інститутом та громадськими організаціями – як інститутом громадянського суспільства.

Співробітництво передбачає роботу над спільною працею. Взаємодія спрямована на реалізацію прийнятого рішення. Вона можлива, коли є суспільні інтереси або коли вони простежуються в довгостроковій перспективі.

Взаємодія органів місцевого самоврядування та громадських організацій може проявлятися в таких формах:

1. Організаційних – проведення спільних зустрічей, заходів та ін.
2. Правових – взаємодія можлива шляхом договірного регулювання відносин.

В багатьох обласних центрах України громадські організації активно співпрацюють з органами місцевого самоврядування шляхом участі в місцевих заходах, спрямованих на задоволення потреб населення. На рівень співпраці може впливати така особливість, як розвиток території, де відбувається співпраця – місто, село, селище. Політичні, економічні, соціальні обставини впливають на форми здійснення співпраці та запровадження відповідного інструментарію. Настрої населення, зміни, що відбуваються, обов'язково повинні відображатися на стратегії та тактиці управління.

Так як більшість громадських організацій є вузькоспеціалізованими, вони можуть звертатися до необхідних виконавчих підрозділів виконкому з власними ініціативами, або з метою підтримки програм розвитку міста. На жаль, на сьогоднішній день з 18 000 офіційно зареєстрованих громадських

організацій України лише близько 7% активно співпрацюють з органами місцевого самоврядування.

Таким чином, проаналізувавши сучасний стан співпраці органів місцевого самоврядування та громадських організацій, можна запропонувати наступні шляхи удосконалення їх взаємодії:

1. Створити спеціалізовані комітети по роботі з громадським організаціями в виконавчих радах міст.

2. Посилити контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування відносно громадських організацій.

3. Розробити локальні нормативні акти діяльності громадських організацій та їх участі в вирішенні суспільно важливих питань.

4. Надання громадськими організаціями консультативної та дорадчої допомоги органам місцевого самоврядування.

5. Розробити програму контролю громадських організацій за діяльністю органів місцевого самоврядування.

Отже, співпраця органів місцевого самоврядування та громадських організацій потребує додаткового мотивування, задля подальшого розвитку України як правової демократичної держави.

Список використаних джерел:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011

2. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>

3. Закон України «Про громадські об'єднання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4572-17>

4. Корнієнко М. І. Місцеве самоврядування в Україні / М. І. Корнієнко // Конституційне право України ; за ред. В. Ф. Погорілка. – К. : Наук. думка, 1999. – 690 с. від 22.03.2012 № 4572-VI